

Дәріс 10

Балалар мен ересектер
неврозы. Сана мен таным
процестерінің бұзылуы.

PhD Камзанова А.Т.

Невроздар

- Невроз аурулары психогенияның ең көп тараған түрі болып табылады;
- Психогения – психикалық жарақаттар деп аталатын жағымсыз психикалық әсерлер салдарынан пайда болатын әр алуан аурулы күйлер;
- Өмір сүруден қауіптену, жақын адамын жоғалту қаупі, жанұядағы қолайсыз жағдайлар, өз міндетін атқара алмаудан күйіну, жәбірлену, шексіз сүйіспеншілік және басқа да жағымсыз әсерлер әр алуан клиникалық күйзелістер түрінде айқын байқалатын жүйке қызметінде функциялық-динамикалық бұзылыстар туғызады.

Невроздың түрлері:

- 1) неврастения;
- 2) истерия;
- 3) жабысқақ күйлер неврозы.

Балалардағы невроздар

дүниені қабылдауды бұрмаламай, қалпына келтіру сипатындағы ақыл-ой жағдайының ақауларына сілтеме жасайды. Нейроз балаларда психогендік бұзылулар болып табылады, бұл адамның психотравматикалық жағдайға реакциясы. Дегенмен, осы невротикалық бұзылыстың негізгі қауіпі курстың ауырлығынан кейін жасырын емес, ата-аналардың оның көріністеріне жауап беруі. Ересектердің басым көпшілігі невротикалық күйлердің негізгі көріністерін байқамайды. Ересек отбасы мүшелері әлі де өз балаларында невроз белгілерін көрсеткен жағдайларда, олар мұндай көріністердің өздері жоғалып кететініне сенгендіктен, олар әлі күнге дейін өздеріне немқұрайлы және үстірт емдеуді жалғастыруда. Өкінішке орай, ересек тұрғындардың өкілдерінің аз ғана бөлігі бала емізетін балалардағы невроздар проблемасына өте маңызды.

Балалардағы невроздың себептері

- Адамдардың кішігірім өкілдерінде невроздардың пайда болуын тудыратын факторлар әртүрлі. Бұған мұрагерлік сипаттың немесе әлеуметтік-психологиялық факторлардың себептері жатады. Сонымен қатар, сіз сондай-ақ невроздар сатып алу тәуекелге ең балалардың нақты санатын таңдауға болады.
- Балалардағы невроздар ерекшелігі пайда болған тұлғаның дамуымен байланысты. Баланың жеке басын отбасында тәрбиелеу түрі айтарлықтай дәрежеде анықтайды. дұрыс тәрбие түрлі түрлері (бас тарту, тыс қорғана бастайтынын, қатаң, авторитарлық тәрбие, гіpersotsializiruyuschee контраст білім тәуелді айтатын) жиі баланың жеке тұлғасын және оның темперамент биологиялық сипаттамалары бұрмалайтын.
- бірінші кезекте, психологтар ата-аналар, балалар белгілі бір жасы кезеңдерінің болуына назар аудару, олар оған қоршаған ортаға және теріс ең сезімтал болып табылатын, сондықтан көп психологиялық осал екенін ұсынамыз.
- балалардың невроздар, негізінен, екі және үш жасқа арасындағы, сондай-ақ бес жылдан жеті жылға дейін дамыту бастайды.
- Бұл кезеңдер ерекшеліктерімен сипатталады. Бірінші кезең балалар мен олардың ата-аналары арасындағы тұрақты психологиялық қақтығыспен сипатталады. Осы кезеңде балалар алдымен түсінуге тырысады, содан кейін әлемдегі өз орнын қорғайды.

Балалардағы невроздары

- Нейроз 3 жастағы балада өте ауыр жағдай болып саналады, себебі осы кезеңде бала ең осал.
- 7 жаста бала невроз түрлі травматикалық мән-жайларға балалар жауап өткірлігін және барабар осындай жағдайларда оның реакция және оның мәртебесін бақылауға қабілетсіздігі пайда болады.
- Дамудың дағдарыстық кезеңдеріндегі балалардағы невроздардың алдын алу – оларды бейбіт өмірге жеткізіп, оларды ынталандыратын және жарақаттайтын факторлардан қорғау.
- Балалар мен жасөспірімдердегі невроздар белгілі бір қасиеттердің немесе физикалық қасиеттердің бейімделуіне немесе болуына байланысты болуы мүмкін. Осылайша, мынадай жағдайларда балалардың невроздар дамыту, ең алдымен, жүктілік невроздық бұзылулар кезінде берілетін болады кезде, мен нәресте қозғыш, тым ұялшақ, қауіпті болса, тітіркенген, гиперактивны, шабыттандыру, мазасыз, басқаларға үкім байланысты.
- балалар мен жасөспірімдердің невроз, ең алдымен болады, әрқашан ең үздік қоршаған ортаны болуға ұмтыламыз және кім нөмірі бірінші болғысы келеді.

Сананың бұзылуының түрлері:

- Сананың есеңгіреген күйі;
- Сананың делириозды күйі;
- Сананың онейроидты күйі;
- Сананың қарауытқан күйі;
- Жалған деменция;
- Деперсонализация.

Деперсонализация

- Өзінің ойларын, аффектілерін, «Мен» түсінігін бөтен сияқты сезінеді, оларды бөтен адамдікі сияқты қабылдайды.
- жеке көрінісі болып «дене кестесінің» бұзылуы табылады, яғни өзінің денесінің негізгі қасиеттері мен қызмет әдістерінің санадағы бейнеленуінің бұзылуы.
- Мұндай бұзылулар шизофрения, эпилепсия аурулары кезінде және бассүйек жарақаттарынан кейін болуы мүмкін.